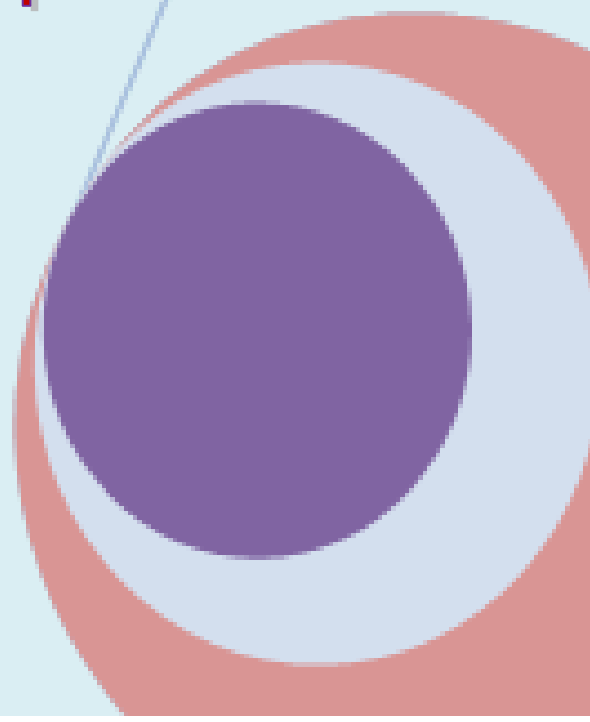
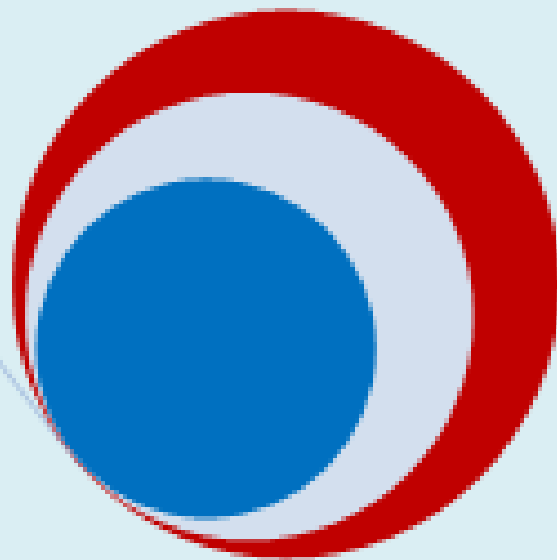

Серія
"ПРОФЕСІЙНІ ЗДОБУТКИ
ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК ОБЛАСТІ"

Спектр масових заходів сільських бібліотек області, що надавали послуги користувачам-дітям у 2018 році

**Кіровоградська обласна бібліотека для дітей
ім. Т. Г. Шевченка**

**Відділ розвитку дитячих бібліотек
і маркетингу**

**Спектр масових заходів
для користувачів-дітей
у сільських бібліотеках області
у 2018 році**

д а й д ж е с т

м. Кропивницький – 2019

Спектр масових заходів сільських бібліотек області, що надавали послуги користувачам-дітям у 2018 році / Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка; укладання, обробка матеріалів, комп'ютерна верстка Л. С. Босюк; редакція Н. І. Расторгуєва; відповідальна за випуск Т. С. Манжула. – Кропивницький, 2019. – 20 с., фото.

У виданні висвітлено окремі заходи різного формату і тематики для користувачів-дітей, що проводились сільськими/селищними/міськими бібліотеками та об'єднаних територіальних громад, а також дитячими відділами при публічних бібліотеках. Зокрема, це заходи щодо формування патріотичної свідомості юних, популяризації дитячих книг, з питань краєзнавства, народознавства, прав дітей, а також – дозвіллевого характеру.

Видання адресоване бібліотечним спеціалістам, фахівцям у галузі краєзнавства та культури.

Вступне слово

Діяльність бібліотек області, що працювали з користувачами-дітьми у 2018 році, спрямовувалась на формування сучасного читача і привнесла немало цікавого і професійного фактажу. Задля цього, разом з традиційною роботою, бібліотекарі намагались займатись модернізацією відповідно до потреб часу. Частіше орієнтувались на заходи у форматі діалогу, гри, театралізації. Відбувались комплексні заходи, тобто, основний захід з елементами інших форм. В оформленні книжкових виставок мав поширення стиль ай-стопер, що допомагало кращому розкриттю будь-якої теми. Також, бібліотекарі діяли за принципом, що бібліотека – це місце, де можна не тільки взяти і прочитати книгу, а й відпочити з користю. До багатьох бібліотечних справ долучались спеціалісти різних галузей, спонсори та волонтери, запрошувались представники владних структур. Усе це разом сприяло розширенню кола бібліотечних прихильників як серед дитячої аудиторії, так і дорослої.

Основними напрямками у роботі з дітьми були – просування читання, формування читача-дошкільника, допомога у розвитку духовної культури особистості, екологічні і валеологічні принципи життя, змістовне дозвілля, проектна діяльність.

Так, *інтерес до читання* підтримувався певними циклами заходів, як візуально, вербально, так і віртуально. Численні форми яскравих, цікавих, актуальних виставок, куточків, композицій спрацьовували на користь не лише рекламі представлених матеріалів, а й бібліотеці, допомагали формувати естетичний смак відвідувачів, сприяли розвитку творчості фахівців. За свідченням бібліотекарів, користувачів більше цікавили інтерактивні заходи з використанням сучасної техніки та ті, що об'єднували учасників, розвивали їхню кмітливість і творчість. Юні читачі сіл були активні у всеукраїнських заходах, наприклад, «Тиждень дитячого читання», конкурси «Творчі канікули», «Книгоманія» тощо.

Позитивно, що до роботи з користувачами дошкільного віку сільські бібліотекарі долучали волонтерів – читачів, як дітей, так і дорослих.

Враховуючи зростаючий інтерес дітей та підлітків до історії та сьогодення України, становлення її державності, а також подій, що відбуваються на сході країни, бібліотеками приділялась значна увага національно-патріотичним питанням.

Екологічна та валеологічна тематика гармонійно перепліталась з пізнавальними темами про край.

У дозвіллі юних поєднувались необхідна інформація, яку можна використати дітям у повсякденному житті, розваги та цікаві заняття бібліотечних центрів спілкування.

За цільовими комплексними програмами, в основному, краєзнавчого характеру, працювало немало закладів, серед них виокремлюються програми сільських бібліотекарів Бобринецького та Світловодського районів.

Бібліотечні заходи для користувачів-дітей

Благовіщенська районна централізована бібліотечна система (РЦБС).

Популяризація вітчизняної літератури і мови відображалась у різних заходах. У **Йосипівській сільській бібліотечній філії (СБФ)** проведено *поетичну поляну* «Наталя Забіла про дітей і для дітей», з оглядом її доробку – оповідань, повістей, поем, п'єс, написаних давно, але які й досі подобаються читачам, особливо, віршовані казки. Також, діти переглянули екранізації одного з творів письменниці. Бібліотекар **Великотроянівської СБФ** запропонувала дітям *літературну подорож* «Тільки Добро робить людину Великою» до 100-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського, впродовж якої відбулись знайомство з творчою спадщиною педагога і письменника, перегляд на комп'ютері слайдів з висловами про добро, вихованість, чуйність, заслуховування власної казки школярки К. Книшук «Сила дружби». Свято «Ми любимо рідну мову», що проводилось у **Мечиславській СБФ** об'єднувало – бесіду щодо значення мови в житті людини, огляд виставки «Плекаймо рідну мову», декламування дітьми їхніх улюблених творів Т. Шевченка, Л. Українки, Л. Костенко, В. Симоненка, Д. Білоуса та власних віршів. *Інтелектуально-філологічна гра* «До мови доторкнімося серцем» допомогла її учасникам – користувачам **Сабатинівській СБФ** – дізнатись не лише про важливі моменти в історії становлення, утвердження мови, а й про те, що кожній людині необхідно постійно вдосконалювати рідну мову.

До *Міжнародного дня захисту дітей*, практично в усіх бібліотеках, відбулись святкування спільно зі школами, дитячими садками, представниками селищних рад, спонсорами, які пригощали дітей солодощами та подарунками, як, наприклад, СТОВ «Агрофірма Нива» у **Луполовській СБФ**. Дитяче свято у **Великотроянівській СБФ**, що співпало з відкриттям щорічних бібліотечних літніх читань, розпочалося на майданчику біля бібліотеки. Програма заходу була насиченою: *флешмоб* «Ми за мир!», *вікторина* «Літературний базар», *презентація нової літератури*, *виконання пісень* третьокласницею О.Суботою, естафету якої продовжили четверокласники. На свято завітав і голова сільської ради, який поздоровив дітей та вручив солодкі подарунки.

Бобринецький район

Поширення краєзнавства серед користувачів бібліотек району – пріоритетний напрям. Усі сільські книгозбірні району долучились до реалізації *краєзнавчого районного проекту «Мандруємо земним раєм, степовим Бобринецьким краєм!»* спільно з Громадською організацією «Мистецька Бобринецьчина», ініціатором якого була районна бібліотека для дітей (РБД). Мета проекту – створення та випуск культурно-туристичних буклетів кожного населеного пункту. Презентації буклетів проводились у РБД за участі авторів: «Живописна, музична та театральна Мар'янівка», які представляли захід разом з дітьми із сільської школи, які потім стали користувачами РБД; «Село серед золотих ланів – Златопілля»; «Веселівка – туристична і патріотична перлинка степу»; «Родами славна та минушиною багата Микола-Бабанка». Даний проект має продовження у 2019 році. Відбувались й інші краєзнавчі заходи. Другий рік **Златопільська сільська бібліотека (СБ)** працювала над проектом «Автентичність та неповторність людей Златопільського краю», який включав творчу зустріч «Українська пісня – це бездонна душа нашого народу» з народним аматорським колективом «Свердловчанка», майстер-клас «Українська вишиванка», вікторину «Картопля – другий хліб» тощо. **Новоградівська СБ** втілювала проект «Звичаї та традиції мого села» з музично-розважальною програмою «Квітка долі», бесідою «Традиційне харчування українців. Страви притаманні новоградівцям», годинами – обрядовості «Весільні обряди українців-односельців» та пізнавальною «Зима прийшла, празники привела». У **Федіївській СБ** діяла комплексно-цільова програма «стежиною батьківського краю», у рамках якої було створено бібліографічний список літератури «Моя мала Батьківщина – частинка Кіровоградської області», здійснено історико-географічне дослідження «Походження назви річки Мертвотид та прилеглої місцевості», бібліомандрівку за 8 км від села «Магічне місце Сакральне, центр Великої Скіфії». Також, бібліотекар разом з педагогами місцевої школи втілювали цикл заходів «Ми – діти козацького роду» за допомогою електронних додатків дитячого журналу «Джміль».

З метою утвердження патріотичних почуттів юних відбувся районний творчий конкурс за темами «Лист солдату», «Малюнок на фронт», «Тато на фронті повинен знати, що я його люблю», «Ми – діти, майбутні яких Ви захищаете», в якому взяли участь читачі **Береславської, Богородненської, Веселівської, Кетрисанівської, Новоградівської, Олексіївської, Червонопільської СБ**. Усі роботи передали до Бобринецького військового комісаріату для відправки бійцям ООС.

Інформаційній культурі читачів сприяли бібліотечно-бібліографічні заняття: бібліофреш «Бібліографія – країна, якої немає на карті» (**Чарівнянська СБ**), літературно-розважальне бібліошоу «Подорож в книжкове царство» (**Веселівська СБ**), брейн-ринг «У колі улюблених книг» (**Бобринківська СБ**), ретро-спогади «Улюблені герої, з улюблених книжок» (**Береславська СБ**), прес-веселка «Панорама періодичних видань» (**Олексіївська СБ**) та інші.

На допомогу навчальному процесу школярів сільськими бібліотеками проведено 42 літературні години, по 5 бесід і диспутів, 10 літературно-музичних ігор.

Бібліотекар **Витязівської сільської бібліотеки для дітей (СБД) Бобринецького району** намагалась донести до своїх відвідувачів усе значиме, цікаве і корисне шляхом різнопланових заходів: історичні паралелі «Герої Крут та Майдану»; День державності «У наших серцях – Україна»; історична година «Без України вигорить душа»; екологічний діалог «Нехай Чорнобильська біда остання буде на планеті»; народознавчий компас «Символи квітів у дівочому українському віночку». У рамках районного проекту «Мандруємо земним раєм, степовим Бобринецьким краєм!» презентувався захід про заповідні куточки Бобринецьчини «Прекрасний край чудової краси».

Про етичну поведінку для юних йшлося під час етикет-гри «Ввічливість на кожен день», бесіди «Дружба єднає щирі серця», мандрівки-вікторини «Як бути вихованим?», інформаційної хвилини «Поведінка – це дзеркало, в якому кожен показує своє обличчя».

Приділялась увага популяризації літератури та рекламі бібліотеки під час Всеукраїнського тижня дитячого читання за допомогою: бесіди «Із мудримі друзі книжками, їхню цінність зрозумієш з роками»; Дня нової книги «Книга – це друг. Мудримі читай і все знай» з оглядом 30-ти нових документів – для різних вікових категорій користувачів; літературного круїзу за творчістю Лесі Українки «Її ім'я із золотої колекції письменників»; бібліо-гри «Якщо автора я знаю – швидко книгу вибираю»; «Подорожі у країну «Журналію»; інформаційної години «Бібліотека – це місце для спілкування»; буклету «Ти вперше прийшов до Витязівської дитячої бібліотеки».

Працював бібліотечний клуб «Книголюб – книжкова лікарня», члени якого не тільки продовжували життя книгам, а й знайомились з історією друку від витоків до сьогодення.

Голованівський район

Фахівці сільських бібліотек робили акцент на заходах, що сприяли духовно-патріотичному становленню дітей. Серед них: поетична свіча «Не зорі падають з небес, зірки ідуть на небеса» з демонстрацією відео, оглядом книжкової виставки та представленням книги М. Розднєвича «Я з Небесної Сотні» (**Межирічківська СБ**); інформаційний стенд «Події, що нас змінили. Хронологія Євромайдану 2013-2014 рр.», оформлений бібліотекарем **Пушківської СБ**; година мужності «Пройшла війна стежками долі», до якої долучилися користувачі **Липовеньської СБ**, розповідаючи з великою

гордістю про своїх прадідусів, які пройшли важкими фронтовими дорогами; зустріч з воїном-афганцем Ф. Ковалем «Цей одвічний біль – Афганістан», під час якої йшлося про братерство і неоціненну чоловічу дружбу, переглядався особистий альбом гостя, що викликало у дітей **Роздольської СБ** не лише цікавість, а й чимало запитань та надихнуло на виконання пісень і читання віршів.

До 85-ї річниці створення Голованівського району організовувались: книжкова виставка «Кіровоградщина – перлина степу», фото колаж «Барви рідного краю» (**Крутеньківська СБ**); літературно-музичне свято «Мій край, де я родилась і живу...!» (**Люшневатська СБ**); конкурс знавців-краєзнавців «Моя земля – земля моїх батьків» (**Молдовська СБ**); цикл годин краєзнавства: «У цім краю, де серцю рідна пристань» (**Свірнівська СБ**), «Історія мого села» (**Крутеньківська СБ**), «Заповідні куточки Голованівщини» (**СБ ст. Голованівськ**), «Там земля мила – де мати народила» (**Красногірська СБ**), «Тобі, рідний краю, наша честь і любов!» (**Олександрівська СБ**).

Пропагуючи книгу, бібліотекарі запрошували дітей до участі у різноманітних заходах Всеукраїнського тижня дитячого читання, готували театралізовані свята, вікторини, електронні презентації тощо. Наприклад, відбулися: вистава «Рукавичка», підготовлена бібліотекарем **Клинівської СБ** з учнями молодших класів, яка дуже добре сприймалась відвідувачами; виставка-вікторина «Щоб знання хороші мати, треба книжечки читати», ерудит-конкурс «Чарівний світ казок», книжковий калейдоскоп «Для найменших читачів» та літературний брейн-ринг «Дивосвіт скарбів книжкових» – у **Новосільській СБ**. Поетичний вернісаж «Весняний віночок віршів для малят», проведений користувачами 3-4-х класів **Журавлинської СБ** у дитячому садочку, сподобався усім.

У багатьох бібліотеках відзначалось 100-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського шляхом заходів: година доброти «Диво материнської любові» проведена бібліотекарем **Молдовської СБ** у шкільному автобусі; інсценізація казки «Зайчик і місяць» здійснена бібліотекарем **Перегонівської СБ** спільно з працівниками дитсадка; голосні читання казок педагога – у **Ємилівській, Липовеньківській, Молдовській, Наливайківській, Новосільській, Роздольській, Свірневській, Семидубській СБ**.

У **Межирічківській СБ** проведено огляд нових дитячих книг з різних видів мистецтва, так як при школі працюють гуртки від Голованівського БДЮТу, де діти мають можливість проявити свої творчі здібності. Бібліотекар за допомогою віртуальної мандрівки знайомила школярів з творчістю відомих літераторів, композиторів, архітекторів, художників світу, України, Кіровоградщини та картинними галереями.

Добре бібліотеки спрацювали й під час літньої оздоровчої кампанії надали послуги понад 1,2 тис. користувачів-дітей та провели 146 пізнавально-розважальних заходів.

Добровеличківський район

У дитячому відділі **Липнязької СБ** проводилась низка зустрічей із земляками, учасниками яких були і діти, і дорослі. Зокрема, це: заходи-одкровення з матерями-героїнями та з творчими сім'ями села; родинне спілкування «Читає мама, читає тато, читаю я», які відкрили відвідувачам нову і корисну інформацію про односельців, спонукали більше читати, ділитись враженнями про прочитане. Під час зустрічі з місцевою поетесою Р. Халазій, діти познайомились не тільки з її поетичною збіркою, а й мали можливість насолоджуватись віршами в авторському виконанні.

Щоб ширше познайомити дошкільнят та школярів з бібліотечним фондом, бібліотекар використовувала різні заходи, переважно в ігровій формі. Серед них: літературна гра «Загадковий світ тварин», подорож «В країну казок», голосне читання книги А. Сокол «Лісові художники», огляд періодичних видань «Журнальна карусель запрошує», День та огляди нових книг, вікторини тощо.

Дитячий відділ Піщанобрідської СБ багато років приділяє особливу увагу дітям зі школи-інтернату, з яких 100 осіб є активними читачами бібліотеки. Усі діти обслуговуються позачергово, їм, на пільгових умовах, надається право більш тривалого користування бібліотечними документами. З вихованцями проводились заходи різного характеру: уроки народознавства «Історія українського війська», «Пам'ятаємо свій родовід»; година спілкування «Людина. Особистість. Громадянин»; екологічна вікторина «Природолюби» та інші.

Серед користувачів резонанс мали й такі заходи, як: бесіда «Любів Україну у сні й наяву»; вечір пам'яті «Герої Небесної сотні»; година державності «Кольори, що вселяють надію»; бесіда «Що ми залишимо нащадкам?»; турнір «Ми – козацького роду діти»; зустрічі з учасниками АТО та педагогом П. П. Чолпаном, кандидатом фізико-математичних наук, які розповіли дітям про історії зі свого життя, любов до Батьківщини та улюблені книги.

Тема значимості читання звучала під час: огляду книжкової виставки «Розкриваючи книгу, відкриваємо світ»; різних літературно-пізнавальних ігор – «Ми – з казок В. Сухомлинського», «Інтелектуальне перехрестя», «Знов прийшло веселе літо, царство зелені і квітів»; конкурсів – ерудитів «Юні читайлики» і «Міс начитаність»; вікторин «Почитаємо, пограємо, казки відгадаємо», «Подорож у світ казок», а також на заходах у пришкільних літніх таборах.

Компаніївський район

Тут організовувалось багато хороших і творчих заходів, в яких залюбки брали участь юні селяни.

Щоб краще розкрити сторінки минулого і сучасного країни, її звичаї та традиції, бібліотекарі проводили не тільки тематичні бесіди, а й запрошували дітей до переглядів відеофільмів, участі у конкурсах, майстер-класах, читання віршів і виконання пісень про Україну. Наприклад: *гра-подорож* «Хай з козачка виросте козак» (**Гарманівська СБФ**); *конкурсно-розважальна мозаїка* «Квітуй Україно – незалежна державо, багата і щедра свята земля» (**Нечаївська СБФ**); *краєзнавча спіраль* «З нашого минулого – для нашого майбутнього» (**Роздольська СБФ**); *літературно-краєзнавчий фуршет* «Дегустація літературних новинок Кіровоградщини» (**Мар'ївська СБФ**); *День краєзнавства* «Історія роду в історії краю» з презентацією виставки «Сонячні барви рідної землі».

Відповіді на морально-правові питання користувачі отримували під час заходів: *казково-правознавча вікторина* «Дитина під парасолькою закону» з розповіддю про різноманітні юридичні професії, *ситуаційна гра* «Мандрівка океаном Прав» (**Гарманівська СБФ**); *вікторина* «Права дитини – права на майбутнє», перегляд тематичних мультфільмів, гра «Впиймай право за хвіст» (**Червоновершська СБФ**); *бумеранг* «Уміє сказати: «Ні!» з тренінгом та обговоренням різних ситуацій (**Водянська СБФ**); *година-застереження* «Знати, щоб зберегти себе» (**Петрівська СБФ**).

Валеологічні та екологічні теми розкривались на заходах: *День інформації* «Здоров'я – мудрих гонорар» з переглядом літератури і слайд-презентацією «Здорова дитина – здорова родина», зустріччю із завідувачою Мар'ївським ФАПом та побажаннями дітей на «Стіні здоров'я» (**Мар'ївська СБФ**); *екологічний круїз* «Україна – край лелечий» з пізнавальними зупинками «Цифри у світі птахів», «Най-най у пташиній сім'ї», «Пам'ятники птахам» (**Червонослобідська СБФ**); *конкурс ерудитів* «Цей безмежний прекрасний світ» (**Першотравенська СБФ**); *усний журнал* «Бережіть довкілля!» (**Гарманівській СБФ**); *екологічна акція* «Зробимо Роздолля маленькою Європою» (**Роздольська СБФ**).

Сільські бібліотекарі готували багато цікавих матеріалів присвячених письменникам, українській мові, розвитку здібностей користувачів та їхньому змістовному дозвіллю. Наприклад: *флешмоб* «Мова – ДНК нації», *ілюстроване панно* «Тарас Шевченко – великий народний поет і художник» (**Мар'ївська СБФ**); *літературний променад* «Тече вода з-під явора», *майстер-клас* «А над світом вишивка цвіте» (**Водянська СБФ**); *літературне паті* «Казковий світ Наталі Забіли», *літературне асорті* «Писати дітям – його кредо» до 85 річчя з дня народження письменника-земляка В. Близнеця (**Роздольська СБФ**); *літературне свято* «Казки Школи під Голубим небом» (**Гарманівська СБФ**); *екскурсія до Нечаївського літературно-меморіального музею письменника-земляка Ю. Яновського* (**Виноградівська СБФ**); *піжамна вечірка* (**Червоновершська СБФ**); *дитячий шабаш* «Halloween по-українськи» (**Червонослобідська СБФ**); *літературно-розважальне шоу* «Табір – весела сім'я, табір – це друзі і я» (**Софіївська СБФ**), *День творчості* (**Нечаївська СБФ**).

При СБ успішно діяли гуртки, де дітям надавали інформацію про життя краю, вчили виготовляти обереги для учасників АТО, новорічні прикраси, малювати картини пальчиками, готувати страви та інше.

Рекламі закладів також приділялась належна увага: *День відкритих дверей* «Бібліотека – твоя територія» (**Червоновершська СБФ**); *фестиваль читацьких історій* «Гарний настрій у кишені» (**Губівська СБФ**); *бібліоподорож* «До казкового дворика запрошуємо малят» (**Мар'ївська СБФ**) та інші.

Кропивницький район

Бібліотекар **Української СБ** запросила вихованців Миколаївського дитячого садка «Сонечко» до *літературної мандрівки* «По дорозі в казку», присвячену Міжнародному дню дитячої книги та дню народження Г. Андерсена. Діти дізнались не лише про життя і творчість письменника, а й про найвищу нагороду за кращі твори для дітей – Золоту медаль імені Г. К. Андерсена та письменників, удостоєних цієї нагороди. Також, відбулись голосні читання творів великого казкаря, вікторина, перегляд мультиплікаційних фільмів «Русалонька» та «Свинопас». На завершальному етапі заходу бібліотекар подарувала дошкільнятам розмальовки, на яких зображені казкові персонажі з творів Г. Андерсена.

У цій же СБ популярністю у дітей користувався *цикл заходів про народні свята і звичаї* «Ходить сонечко по колу», куди, зокрема, увійшли *етнографічні мандрівки* «Зимові свята українців» та «Весняний спів землі». Тут, крім тематичних бесід, читались улюблені вірші про пори року у виконанні дітей, проводились літературні вікторини, ігри за книгою братів Капранових «Веселих свят».

З метою вшанування української мови бібліотекар **дитячого відділу Аджамської СБ № 2** провела *бесіду* «Ну що б, здавалося слова» та огляд *книжкової виставки-інсталяції* «Наша мова – калинова», а діти із задоволенням читали вірші Т. Шевченка, Г. Чубач, Н. Забіли, Н. Поклад.

За ініціативою бібліотекарки відділу, разом з членkinями бібліотечного клубу «Незвичайні посиденьки», здійснено бібліодесант до ДНЗ «Білочка» з оглядом нових книжечок та *мандрівкою в королівство української мови* «Солов'їна, барвінкова, українська рідна мова». Під час заходу діти переглянули інсценізацію легенди про українську мову, де бібліотекарки виступили в ролях

«Української мови» та «Бабусі казки», слухали народні казки, загадки, прислів'я, українські колискові. Мандрівка закінчилася декламуванням віршів у виконанні дітей та хором. Насамкінець, малюки отримали «бабусині гостинці». А вихованців ДНЗ «Веселка» було проведено *бібліотечну гостину* «По Україні з краю в край ходить Святий Миколай», під час якої знайомились з легендою та книгами про Святого Миколая. Також, діти розповідали вірші, співали пісні, водили хороводи, «гralися в сніжки разом із довгоочікуваним гостем» та отримали солодкі подарунки.

У **Миколаївській СБ** дев'ятикласників запросили до *круглого столу* «Непрестижних професій не буває» у форматі «запитання-відповідь». Учасники пригадували прислів'я про професії, називали професії в алфавітному порядку, складали про них кросворд. Такий нестандартний підхід викладення важливого і корисного сподобався школярам.

Маловисківський район

Бібліотекарі **дитячого відділу Маловисківської РБ** творчо працювали з юними користувачами, організовували і проводили багато хороших та різноманітних заходів, до яких долучались не лише школярі, вихованці школи-інтернату, а й вчителі, працівники районного будинку культури, дитячої школи мистецтв, письменники-земляки.

З метою популяризації книги та заохочення до читання школярів, бібліотекарі дитячого відділу разом з бібліотекарем гімназії працювали над *проектом*: «Книжка – маленьке віконце, а через нього увесь світ видно». Заняття відкривали неznані таємниці письма, перших книг, відомих книгозбірень світу, учасникам пропонувались *бібліошопінг* «Прочитай і порекомендуй товаришу», *електронна презентація* «Бібліотеки світу», *Вок-рекорди* «Незвичайні книги» тощо. Захоплюючими для користувачів були: уявна *book-мандрівка* «З книгою до зірок» за творами дитячих письменників, *вернісаж* «Поетичний зорепад» з *книжковою викладкою* «Коли душа народилася крилатою» та бесідами про життєві і творчі шляхи літераторів, декламуванням улюблених творів. «*Турнір казок Шарля Перро*» дуже зацікавив читачів, адже його учасники не лише змагались у знаннях казок, а й знайомились з *книжковою інсталяцією* «Казковий світ казок Шарля Перро», переглядали електронну презентацію про життя і творчість письменника та мультфільм «Червона Шапочка» за однойменною казкою автора. А, наприклад, *бібліотечний урок* «Як правильно вести «Щоденник читача» розповів школярам про культуру читання і важливість аналізу прочитаного.

Інтерес у користувачів викликали і такі заходи: *дискусійна платформа* «Чорнобиль звучить із болем і вдячністю»; *мовний вернісаж* «Рідна мова – то великий дар, тож шануй її, люби й оберігай» з оглядом книжкової виставки «До мови серцем доторкнись», вікторинами «Закінчи прислів'я», «Відгадай з якого ми твору» та переглядом відеоролика; *година-портрет* «Марко Кропивницький: драматург, актор, режисер» з читанням дітьми улюблених уривків з п'єс, *книжковою викладкою* «Фундатор театру світової слави» та відео з театральних постановок за творами земляка.

Важливу роль у проведенні заходів відігравали естетично оформлені, яскраві та привабливі, актуальні книжково-ілюстративні виставки, інсталяції, як наприклад: «Це моя і твоя Україна!», «Чим хата багата», «У полоні пісень В. Івасюка» та багато інших.

Багатьом відвідувачам запам'яталась яскрава *книжкова виставка-вернісаж* «Великдень в кольорах і фарбах». Її показ організовували не тільки у бібліотеці, а й за її межами – у навчальних закладах та РБК. Логічним продовженням заходу була *арт-година* «О, писанко! Ти – символ України! Любові й миру оберіг» доповнена відеороликом та проведена бібліотекарями у районному будинку культури.

Сільські бібліотеки району прагнули до організації заходів визначних і пам'ятних дат та важливих тем для юних односельців. Так, відбулись: *патріотична година* «Революція Гідності та Свободи» з *книжковою виставкою* «Події, що змінили долю», *презентацією книги* О. Кирилюк «Іду на мир» (**Копанська СБ**); *інформаційний репортаж* «Права свої знай, обов'язки не забувай» з *бесідою, відео-презентацією* «Конституція України – оберіг нашої держави» та *книжковою виставкою* «Конституція – основа нашої держави» (**Великовисківська СБ**); *година жалоби* «Голодний рік, як чорна птиця, над краєм змореним літав» (**Новогригорівська СБ**); *урок історії* «А ми тую славу козацьку збережемо», який супроводжувався відео «Історія українського козацтва» та *книжковою виставкою* «Де козак, там і слава»; *конкурс знавців творчості Т.Г.Шевченка* «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття» (**Мар'янівська СБ**); *свято* «Я по світу іду в вишиванці» ілюструвалось яскравими слайдами, цікавими фактами та легендами про українську вишивку. Юні читачки, які прийшли на захід, за традицією українських дівчат, вплели в коси барвисті квіти; *майстер-клас з декупажу святкової крашанки* приніс багато нового, корисного і творчого його учасникам (**Злинська СБ**); *європейські перегони* «Парад країн Європи» з відео-презентаціями та *грою* «Відгадай країну» допомогли школярам дізнатися про безліч цікавих фактів таких держав, як Норвегія, Велика Британія, Швейцарія, Ісландія (**Хмельівська СБ**).

Новомиргородський район

Немало юних читачів долучались до розмаїття бібліотечних заходів. Серед основних – про почуття національної гідності на прикладах мужності та звитяги, шани й поваги до захисників Вітчизни на різних етапах історії України. Зокрема, це: *патріотичний репортаж* «Об'єднаймося ж, браття українці!» з декламуванням віршів, виконанням пісень та флешмобом (**Пурпурівська СБ**); *патріотичний батл* «Я люблю Україну» (**Рубаномостівська СБ**); *звукова виставка-експозиція* «І пам'ять про війну нам книга оживляє», де під фронтові та сучасні пісні відвідувачі мали змогу познайомитись не тільки з книгами про війну, а й подивитися на унікальні експонати – нагороди, фотографії, фронтові листи; *майстер-клас* «Маки – квіти миру»; *пізнавальна гра* «Подорожуємо козацькими стежками» (**Канізька СБ**). **Панчівська СБ** стала пунктом збору предметів першої необхідності, одягу, продуктів для воїнів-земляків, що перебувають у зоні АТО.

Питання права, краєзнавства, здорового способу життя, бережного ставлення до природи розглядались на заходах: *судове засідання* «Права свої ти добре знай, їх шануй і захищай»; *висаджування дерев* на березі річки; *флешмоб* «Чиста річка – чиста совість» за проектом «Добра дія» (**Панчівська СБ**); *бесіди-роздуми з медичним працівником* «Наркотики і здоров'я», «Куріння чи здоров'я – вибирайте самі» (**Коробчинська СБ**); *акція* «Дихайте вільно та будьте здорові» з розповсюдженням дітьми по селу буклетів про шкідливість куріння та обміном цигарок на цукерки (**Листопадівська СБ**). *Краєзнавче віконце* «Одна Батьківщина і двох не буває» допомогло читачам **Пурпурівської СБ** більше дізнатись про історію села, талановитих людей, його природу та насолодитись віршами бібліотекарки в авторському виконанні.

Не залишились байдужими читачі й до таких заходів, як: «*Татів портрет*» під час якого діти з любов'ю і вдячністю читали вірші, співали пісні про тат, представляли малюнки «Для тата і про тата». А на закінчення свята, кожен тато отримав подарунок, зроблений членами гуртка «Скриня-берегиня» **Пурпурівської СБ**. Або *свято гумору* «Усмішка», на яке до читачів **Рубаномостівської СБ** завітали Смішинка і Смішарик з гарним настроєм, веселим сміхом та подарунками. У **Канізькій СБ** облаштували *книжкову виставку-інсталяцію* «Панночка ХХІ століття» з різноманітними порадами для дівчаток різного віку та фотовиставку «Бібліотека – це місце, яке навчає, спонукає, розважає».

Бібліо-літо для юних селян було насиченим і багатим на різні пропозиції, в яких і діти, і батьки брали участь. Це: *літературний навігатор* «Всесвіт української фантастики», *бібліопікнік* з новинками літератури та цікавими іграми для дітей і дорослих, «Майданчик Читайликів» з голосними читаннями (**Канізька СБ**); *конкурс* «Кращий читач літа – 2018» (**Коробчинська СБ**); *програма літніх читань* «Літні канікули у бібліотеці» (**Панчівська СБ**). Чимало інформаційних цікавинок почули діти оздоровчих таборів «Ромашка» (**Туріянська СБ**), «Веселі гноми» (**Пурпурівська СБ**) та інші.

Розумній наповненості вільного часу та розвитку здібностей дітей допомагали *бібліотечні центри спілкування*. Наприклад: *клуби* «Кругозір» (**Листопадівська СБ**) і «Сучасник» (**Панчівська СБ**); *гуртки художнього читання* «Золоте слово» (**Коробчинська СБ**) і «Джерело» (**Капітанівська СБ**); *прикладні гуртки* «Умілі рученята» (**Канізька СБ**), «Скриня-берегиня» (**Пурпурівська СБ**) і «Чарівний клубочок» (**Рубаномостівська СБ**). Заслужений результат такої – участь гуртківців у різноманітних бібліотечних заходах та районних виставках декоративно-прикладної творчості.

Новоукраїнський район

Готуючи заходи для своїх користувачів, бібліотекарі звертали увагу на теми, які були б важливими для усіх. Це – «повага до державності країни», «барви української мови», «чисте довкілля», «дозвілля дітей» тощо. Серед таких заходів: *історична мандрівка* до Дня соборності України «Україна соборна, сильна, вільна» (**Кропивницька СБ № 1**); *урок мужності* «Історії героїв АТО» з відвідинами сімей учасників АТО з привітаннями та подарунками (**Диминська СБ**); *свято державності* «Україно, ти моя мудра, єдина», яке супроводжувалось бесідою, віршами, прислів'ями про країну; *героїко-патріотична година* «Реквієм Небесній Сотні»; *історично-пізнавальна година* «Історія коріння українського козацтва» з *книжковою виставкою* «Ми – щит і меч твій Україно!», *конкурсом* «Козацькі розваги»; *година української мови* «Рідна, калинова, щира і чудова – все це наша мова» з *оглядом книжково-ілюстративної виставки та вікториною*; *поетичний вернісаж* «І лине над Землею Шевченкове слово»; *ігрова карусель* «Розумні, кмітливі, допитливі, сміливі» з *книжковою виставкою-порадою* «Прочитай влітку» (**Приютівська СБ**); *голосні читання казок В. О. Сухомлинського* (**Глодоська СБ №1 та Козаковобалківська СБ**); *свято рідної мови* «Моя розкішна мова – калини пишний цвіт» з декламуванням віршів та *конкурсом*; *свято* «Мамо рідненька, голубко свята» з *виставками книжок і малюнків, виконанням віршів і пісень* (**Рівнянська СБД**); *гумористичні свята* – «Жменя сміху всім на втіху» до якого учасники підготували гуморески та смішні життєві історії (**Комишуватська СБ**) і «Сміймося на здоров'я» з *інсценівкою* за твором І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я», *конкурсом* на краще виконання жартівливих пісень та переглядом *книжкової виставки* «Книги, які лікують сміхом» (**Глодоська сільська бібліотека №2**). В **Іванівській СБ**, для наймолодших і найдопитливіших відвідувачів, *діяв гурток* «Пізнайко», на засіданнях якого діти знайомились з новими книгами, брали участь в інформаційних хвилинках, вікторинах, тематичних годинах, довідковому бюро Всезнаєків.

Традиційно, у багатьох бібліотеках, активно працювали «Книжкові лікарні», де юні помічники не тільки «лікували» книги, а й долучались до – КВК «Книжку читай – розуму набирай», акції «Збережемо книгу», майстер-класу з виготовлення книжкових закладок тощо.

Олександрівський район

Сільські бібліотеки району вирізнялись різноплановими підходами у проведенні заходів. До Свята «Хай дитинство буде щасливим!» бібліотекарем **Цвітненської СБ** було підготовлено декілька насичених, пізнавальних і, водночас, веселих заходів. Конкурс малюнків на асфальті «Моя мирна Україна», в якому не було переможців, бо всі діти старанно «розповідали» за допомогою малюнка свої бачення миру. *Бібліотвістер* «Пізнаємо у забаві світ» познайомив з іграми різних народів. Особливо дітям сподобались австрійська гра «Кіт-смішко» та італійська – «Водоноси». *Бібліотечний відео екскурс* «Казкова мандрівка країнами Європи», під час якої діти пригадували письменників-казкарів А. Ліндгрена, А. Мілна, Д. Родарі, Б. Чалого та їхні книги, які можна взяти у бібліотеці і почитати влітку. Приємним було *бібліочаювання* «За чашкою чаю я загадки відгадаю».

До 250-ї річниці Коліївщини бібліотекар разом із вчителем історії організувала і провела для своїх користувачів незвичну *природничо-краєзнавчу екскурсію* «Дуби – живі свідки історії». За давніми переказами у Цвітному проживав один з ватажків гайдамацького повстання Семен Неживий, навіть одна з вулиць у селі названа його іменем. Майбутні повстанці збиралися на краю села, біля дубів-велетнів, які й досі є живими мовчазними свідками тих подій. Саме до них і проліг маршрут екскурсії, під час якої школярі дізнались не лише про сторінки історії країни і свого земляка, а й про найстаріший дуб та кількість дубів-патріархів, що ростуть на території України, а також про методи визначення віку дерева, не спилюючи його. Ці знання діти застосували на практиці, що дало можливість з'ясувати найстаріше дерево, якому 383 роки, інші три – на декілька років молодші. Отже, і за життя повстанця-земляка, ці дерева вже мали поважний вік. Діти були у захваті від заходу в якому поєднано знання, практика, похід та розповіді на природі.

Відвідувачам **Красносілківської СБ** запам'яталась *патріотична година* до Дня українського добровольця «Хоробрі серця», яка проходила в теплій, дружній атмосфері. Під час заходу бібліотекар представила *книжкову виставку* з відповідними матеріалами, розповіла про воїнів-односельців. Запрошених гостей – добровольця П. П. Бойко, матерів воїнів та доньку одного з воїнів АТО – усі слухали затамувавши подих. А місцевий художник П. І. Тихоненко подарував бібліотеці картину «Наш рятівник, ми хочемо жити в мирі».

На *Всеукраїнському Тижні права* «Твої права – твій захист» користувачі середнього шкільного віку **Підлісненської СБ** знайомились з різними тематичними виданнями – книгами, плакатами, буклетами представленими поруч з «Правовою стежкою», оформленою на стіні приміщення бібліотеки та долучилися до *флеш-мобу* «Я знаю свої права». **Михайлівська СБ** провела *пізнавальну гру* «Її величність Феміда», *правовий калейдоскоп* «Держава і право», *бібліотир* «Полювання на права та обов'язки», а найменші читайлики взяли участь у *грі* «Правові пазли».

Олександрійський район

Для юних користувачів сільські бібліотеки району та відділ обслуговування дітей ЦРБ проводили багато змістовних та ефективних форм заходів, зокрема, таких, як: *тайм-діалог, вишиванка-party, фольк-ф'южн, історико-краєзнавчий пазл, бібліо-майданчик, медіа-вікторина, піраміда знань, геральдичний калейдоскоп* та інші. Працівники відділу обслуговування дітей ЦРБ долучались до організації та проведення багатьох масштабних заходів, які часто розроблялись і проводились спільно з сільськими бібліотеками району.

Інтерес до читання і мови у дітей підтримувався певними заходами: *книгомандри* «Незвичайні пригоди звичайних книг»; *програма читань «Літо на книжковій хвилі»* з багатьма пізнавально-розважальними та ігровими заходами, з якою **фахівці відділу обслуговування дітей ЦРБ** виїздили до пришкільних таборів сільських ЗОШ району, на яких побувало 250 дітей; *віртуальна екскурсія* «Не відданий забуттю: пам'ятники великому Кобзарю» (**дитячий відділ Новопраської ЦБФ**); *літературний колаж* «Моя читацька сім'я» (**Березівська СБФ**); *книжкові оплески* «Книги, що захопили світ» (**Протопопівська СБФ**); *літературне свято* «Разом з книгою відкриваємо світ» (**Войнівська СБФ**); *мандрівка сторінками історії та літературного слова* «О, мово моя, душа голосна України!» (**Головківська СБФ**); *«Поетичний батл»* (**Попельнастівська СБФ № 1**); *мовна імпреза* «Невимовне багатство» (**Недогарська СБФ**).

Радісною несподіванкою для читачів і бібліотекарів району була перемога Валерії Семеренко, користувачки **Новопраської СБФ № 1**, в обласному турі *Всеукраїнського конкурсу дитячого читання «Книгоманія»* серед учнів 7-х класів, нагородою для якої була поїздка до м. Львів на Фестиваль дитячого читання «Книгоманія».

З новими акцентами бібліотекарі підходили до традиційного напрямку – *формування патріотичної свідомості дітей*. З цією метою організовувались цикли заходів до важливих дат держави: *медіа-подорож* «Під вільним сонцем, моя Україна, величним розмаєм цвіте»; *правовий пазл* «Конституцію вивчаємо, пам'ятаємо, поважаємо» (**відділ обслуговування дітей ЦРБ**); *історична мандрівка містами*

«Україна – Соборна країна» (**Червонокам'янська СБФ**); акція «Живий ланцюг єднання» (**Косівська СБФ**); історичний екскурс «Як і коли виник Тризуб?» (**Приютівська СБФ**); година скорботи «Крути: і сум, і біль, і вічна слава» (**Куколівська СБФ**); історичний репортаж «Вони вірили в світле майбутнє» до 100-річчя створення Генерального секретаріату Української центральної ради (**Новопразька СБФ № 2**); *хроніка пам'яті* «Друга світова – мовою фактів» (**Попельнастівська СБФ № 1**); *інтелектуально-патріотична година* «Козацька слава не погасне, як образ дорогий і ясний» (**дитячий відділ Новопразької ЦБФ**).

Сподобались дітям заходи і народознавчого характеру: година «Ой, яка ж ти гарна, сорочка вишивана!»; майстер-клас «Барвистий вінок України» (**Бандурівська СБФ**); оупен-ейр «А над світом українська вишивка цвіте!» (**Протопопівська СБФ**); мистецька мандрівка «Українська вишиванка: історія і сьогодення» (**Олександрівська СБФ**); народознавче перевесло «Таємниці українських родоводів» (**Попельнастівська СБФ №1**).

Найбільш повно сформувані почуття патріотизму юних допомагає *краєзнавство*. Приклад тому – заходи до 100-річного ювілею Ф. Плотніра. Так, користувачі **дитячого відділу Новопразької ЦБФ** під час години *краєзнавства* «Історик і краєзнавець Нової Праги – Ф. М. Плотнір» відкрили для себе багато цікавого і несподіваного про свого односельця. Зокрема, дізнались про життєвий шлях Федора Миколайовича, його любов до рідного села, яка проявлялась у його дослідженнях про художника Г.Честахівського та автора відомої пісні «Їхав козак за Дунай» С. Климовського, пошуках «Бабиного Яру» Нової Праги та хутора Секретарівка – економії батьків славетного вченого зі світовим ім'ям Дмитра Чижевського. Всі ці та багато інших зібраних матеріалів краєзнавець узагальнив та описав у своїх книгах «Петриківські бувальщини», «Новопразький літопис», «Наші земляки», з якими знайомили користувачів-дітей.

Питання *здорового способу життя та навколишнього середовища* турбують багатьох. У зв'язку з цим у бібліотеках відбулись заходи: *скринька порад* «Будемо завжди здорові», *екологічна гра* «Простягаєм руки природі, щоб із нею жити в згоді» (**Дівочепільська СБФ**), *інформаційна акція* «Хворобам бій» (**Шарівська СБФ**); *оздоровчий квест* «Панацея від мікстури» (**Добронадіївська СБФ**); *бесіда* «Профілактика булінгу в учнівському середовищі» з вправами, які вчили шукати шляхи виходу зі складних ситуацій (**Приютівська СБФ**); *екологічна інформіна* «В гостях у краплинки води» (**дитячий відділ Новопразької ЦБФ**); *Інтернет-подорож* «Природні парки: гордість і краса» (**Ясинуватська СБФ**); *екологічна година* «Оберегай, цінуй та не руйнуй» (**Шарівська СБФ**); *поетична година* «Поети сучасності про Чорнобиль» (**Ізмайлівська СБФ**).

Дозвілля користувачів завжди у полі зору бібліотекарів. Дуже зацікавили відвідувачів **відділу обслуговування дітей ЦРБ** – *кавунова вечірка* «Його Величність – Кавун», *бібліотечна програма* «Магічний мікс розваг», *лялькові вистави та святкові розважальні програми* для дітей з особливими потребами тощо. **Червонокам'янська СБФ** представила чимало цікавої інформації на *літературно-природничих сходинах* «Пригоди собак у рік Собаки» з використанням *відео презентації* про породи тварин «Собачий вальс», *гри-змагання* «Назвіть найбільше порід та прізвиськ собак», *відеоролика* «Собаки-помічники АТО» та *розповідями учасників заходу* про своїх домашніх улюбленців.

Запам'ятались дітям і такі тематичні заходи, як: *бібліотечний етюд* «Дружба – найдорожчий скарб» (**Ясинуватська СБФ**); *капельозна вечірка* «Вся справа – в капелюсі!» (**Добронадіївська СБФ**); *літературно-мистецька година* «Дитинство кольору веселки» (**Щасливська СБФ**); *поетично-мистецький етюд* «Криниця маминого серця» (**Новопразька ЦБФ**); *майстерня творчості* «Золоті рученята моїх онучаток!», *бібліотечне кавування* «Сімейна гармонія – баланс почуттів та розуму» (**Приютівська СБФ**); *family-вечірка* «Сімейні посиденьки» (**Войнівська СБФ**).

Онуфріївський район

Дитячим відділом Онуфріївської РБ приділялась увага різнобічним заходам. До прикладу: *поетичний вернісаж* «Кобзар – книга на всі часи»; *історичний екскурс* «Навіки будь єдина, моя ти Україна»; *європейське рандеву* «Подорож країнами Європи»; *День інформації* «Країна знань нам двері відчиняє»; *прес-круз* «Журнальними островами»; *віртуальна мандрівка* «Книги незвичайні на полицях відкривають дітям таємниці»; *інформаційний фуршет* «Безпечні стежки в Інтернеті»; *чародій-вечір* «По Вкраїні з краю в край, ходить Святий Миколай»; *інтелект-кафе* «Літнє кафе для книголюбів»; *вулична презентація* «Бібліотека – добрий чарівник, у ній багато різних книг»; *акція* безкоштовного запису «Бери друга – йди до бібліотеки»; *народознавча палітра* «Вишиванка – національна святиня»; *арт-майстерня* «Паперові квіти»; *майстер-класи* «Романтичні ліхтарики» та ліплення з солоного тіста тощо. Діти з *дитячого будинку «Жива Перлина»* бажані гості у **дитячому відділі РБ**, їм подобається брати участь у різних заходах, наприклад, *бібліотечний уїк-енд* «Читаємо з насолодою, граємося залюбки», *огляд літератури* «Сторінки на всі смаки» та багато інших.

Заходи, що відбувались у сільських бібліотеках, найчастіше мали прикладний та конкурсно-ігровий характер, і проходились спільно з СБК, керівниками гуртків, місцевими майстрами декоративної творчості. Серед таких – *майстер-класи*: «Новорічні іграшки своїми руками» з різних матеріалів та в різних техніках (**Зибківська СБ**); «Вітальна листівка для мами», «Писанка в стилі декупаж», «Маки – квіти пам'яті» (**Млинківська СБ**); «Сердечко для мами», «Парад новорічних ідей» (**дитячий відділ Павлівської СБ**); *творчі майстерні*: «Валентинка своїми руками», «Квіти з паперу» (**дитячий відділ**

Павлиської СБ); «Розмалюю писанку, розмалюю» (**Попівська СБ**); «Для тебе, матусю рідненька», «Вишиваємо ікону Пресвятої родини» (**Успенська СБ**); конкурс дитячих робіт «Майстровиті рученята», різдвяні віншування «Ми за звичаєм народним ходим з колядою» (**дитячий відділ Павлиської СБ**); читацький марафон «Читай і ти переможеш» (**Зибківська СБ**); бібліопікнік «На бібліотечній галявині» (**Млинківська СБ**); літературна гра «З книгою канікули – байдикувати ніколи», бібліопікнік «Веселі книжкові старты» (**Вишнівцівська СБ**); ігровий казковий килим «Таємниця горщика з золотими казками» (**Камбурліївська СБ**). Маленьких читачів **Василівської СБ** захопив зимовий драйв «Розфарбуй діда Мороза», що відбувся за сприяння сільської ради, за кошти якої закуплено розфарбовки, які розмальовуються пальчиками. Під час літературно-географічної гри «Хто книги читає – той усе знає», відвідувачі **Млинківської СБ**, в ігровій формі, змагалися на краще знання літератури. Наприклад, за уривками творів учасники повинні були відгадати його назву, географічне місце сюжету, географічні особливості та відмінності території, описаної в книзі. Діти із задоволенням виконували завдання, допомагали один одному, а на завершення – брали почитати книги, використані в ході гри.

Напередодні Дня незалежності України, бібліотекар **Куцеволівської СБ**, запропонувала кожному учаснику свята «Мрії про Україну» відобразити через малюнок бачення майбутнього держави. Творчою була й презентація цих малюнків – тут звучали і пісні, і вірші, і цікаві розповіді. Всі роботи зібрали в «капсулу часу» з метою її відкриття на 30-річчя Незалежності України.

У **Зибківській СБ** упорались з основним завданням Дня сімейного читання «Книгу в сім'ю – сім'ю в бібліотеку» – створення платформи для родинного спілкування та відпочинку з книгою шляхом інформування батьків і дітей про новинки літератури, рекомендацій щодо дитячого читання, літературно-ігрових елементів.

Світловодський район

У бібліотекарів на першому плані були популяризація історії, краєзнавства, розробка програм, акцій, які втілювались шляхом таких заходів: квідиц «Козацькій славі жити у віках», історична година «Історія української державності 1917 – 1921 роки» (**Глинська СБ**); історично-хронологічна довідка «Михайло Грушевський – голова Української Центральної Ради» (**Великоскельовська СБ**); фотовиставка «Наші земляки – учасники АТО» (**Павлівська СБ**); слайд-бесіда «Українські герої – символ гідності», патріотичний ранок «Соборна мати-Україна – одна на всіх, як оберіг» (**Миронівська СБ**); вечір спогадів «Афганістан – мій вічний біль, моя пекуча пам'ять!» (**Іванівська СБ**); презентація книги місцевого краєзнавця В. Журавського «Там, у небі, чорний крут», з якої були зачитані свідчення жителів с. Павлівки про голодомор 1932-1933 років (**Павлівська СБ**).

Акція «Бібліочитання 2018. «Читати – це круто!», ініційована районною бібліотекою, викликала низку заходів, що запам'ятались користувачам: голосні читання «Поет. Краєзнавець. Прозаїк» до 90-річчя з дня народження В. Шурапова, читання книги М. Хаткіної «Це, мій сину, твоя Україна», презентація виставки-рекомендації «Читай на канікулах» (**Великоскельовська СБ**); «Літературні грінки» (**Золотарівська СБ**); турнір знавців творчості Т. Г. Шевченка «Ім'я Шевченка стукає в наші серця» (**Григорівська СБ**); літературні години «Я поет робітничої рани...» до 120-ї річниці з дня народження В. Сосюри (**Іванівська СБ**) та «Як звук павутинки...» до 85-річчя з дня народження В. Близнаця (**Микільська СБ**); літературний глобус «Письменники світу – дітям» (**Миронівська СБ**).

Цільові комплексні програми були зорієнтовані на духовний розвиток читачів: «Родинний дім» (**Григорівська СБ**); «Будь людиною людиною», девіз якої: «Від екології природи – до екології душі» (**Золотарівська СБ**); «Наша Планета – наше здоров'я. Думай глобально – дій локально!» з девізом «В здоровому тілі – здоровий дух» (**Микільська СБ**); «І хоч на світі сторони чотири, я тут живу, бо я цей край люблю» (**Глинська СБ**); «Краєзнавець» (**Великоскельовська СБ**). У рамках програм відбувались заходи: інформаційно-краєзнавча виставка «Село моє – колиска мого роду», книжкова виставка «Про батьківський край запитай у книги», усний журнал «Подорож рідним краєм» (**Глинська СБ**); година віршотерапії «Дума про отчу землю»; екскурс-мандрівка «Земля, наче казка, така чарівна»; літературно-екологічна година «Душа природи чуйна і ласкава»; екологічний круїз «Все на землі, все треба берегти – і птаха, й звіра, і оту рослину» (**Золотарівська СБ**); година спілкування «Алкоголь та нікотин – дітям ворог номер 1»; виставка малюнків «Вода – це життя» (**Микільська СБ**) та інші.

У програмах канікулярної пори на дітей чекали: літня читальна зала «Літо. Спека. Бібліотека», бібліотечний привал «Літечко запрошує до казки на гостину» (**Глинська СБ**); комільфо година «Ази культурної поведінки», банкет-коктейль «Уроки Мері Поппінс» (**Миронівська СБ**); краєзнавча вікторина «Що ти знаєш про історію нашого краю?», слайдова презентація про видатних земляків «Люби і знай свій рідний край», бесіда-подорож стежками села «Пам'ять вулиць», під час якої діти довідалися багато нового про рідний край, робили фото, які потім були представлені на виставці світлин «Торкнутися краси природи серцем», конкурс загадок «Прилетіло літечко на рожевих крилечках» (**Іванівська СБ**) та інші.

У бібліотеках активно працювали клуби та гуртки для дітей, назви яких говорять про їхнє спрямування: «Книжкова лікарня», «Лікар Айболить», «Чомучка», «Ерудит», «Українські вишиванки», «Смайлик» та багато інших. Особливо юні користувачі вподобали гурток англійської мови, заняття якого проводила бібліотекарка **Озерської СБ**, за фахом філолог-перекладач. Протягом 7-ми місяців 12 учнів, щотижня, отримували теоретичні знання, виконували практичні завдання. Кожне заняття мало

свою назву і поєднувало англійську мову зі шкільними предметами – літературою, історією, біологією, географією. Форми занять – різноманітні: ігри, вікторини, читання казок, інтелектуальний аукціон, бібліоквест, батл, написання листа закордонному другу, прослуховування пісень, декламування віршів.

Бібліотеки ОТГ – користувачам-дітям

У звітах багатьох бібліотек ОТГ, що надавали послуги дорослому і дитячому населенню, висвітлено, в основному, їхню роботу спільно із сільськими будинками культури, школами, місцевою громадою. Бібліотекарі брали постійну участь у заходах державного та народознавчого спрямування, які відзначались в ОТГ. Суто бібліотечних заходів проводилось мало. Репертуар форм бібліотечних заходів невеликий, в основному – це книжкові виставки і викладки. Через відсутність належних умов для обслуговування користувачів у багатьох бібліотечних приміщеннях, заходи для дитячого населення часто відбувались у школах.

Бобринецький район, Бобринецька міська ОТГ

З метою популяризації книги проводились *літературні* – *- круїз* «Кожна книга – це країна» та *- подорож* «Знання та таємниці на книжкових полицях»; *виставка дитячих малюнків* «Улюблені герої літературних казок»; *вікторина* «Чи знаєте ви своє місто?» до Дня міста.

До Великодніх свят підготували і провели заходи: *урок народознавства* «Свято Пасхи йде до хати, будемо Великдень справляти». Найбільше сподобався читачам *майстер-клас з оформлення писанки*, під час якого учасники не тільки займались творчістю, а й послухали бесіду бібліотекаря про історію та традиції свята. По закінченню, діти демонстрували свої роботи.

Добровеличківський район, Помічнянська ОТГ

Допомога загальному розвитку духовності юних користувачів простежується у низці бібліотечних заходів. Зокрема, це: *виставки*: - *хроніка* «Україна суверенна – від витоків до сьогодення», - *колаж* «У центрі всесвіту – дитина», - *привітання* «Діти України – майбутнє Батьківщини»; *літературний огляд* «Душа народу бринить у слові»; *година скорботи* «Без права на забуття» з переглядом документів про голодомор – книг, фотографій та фільму «Білим по чорному»; *конкурс-гра* «Українська мова – диво калинове» (**МБ №1**); *книжкові виставки* «А пам'ять священна...», «Українська книга – оберіг нації», «Моя гордість – вільна, незалежна Україна», «Україна – козацька мати»; «Там, де живе рідна мова, живе український народ»; *фотовиставка* «Майдан – шлях до свободи»; *історичний екскурс* «Моя єдина Україна – ми навіки разом»; *уроки*: - *гідності* «У революції Гідності – доля народу», - *історії* «Пам'яті героїв Крут», - *патріотизму* «Крізь пекло афганської війни»; *тематичний вечір* «Перемога, свята Перемога» (**Помічнянська СБ**). Також, у цій бібліотеці, багатьох відвідувачів приваблює «Українська світлиця» у стилі традиційного житла українського селянина. Тут, протягом не одного року, збирались старовинні предмети побуту – прядка, веретено, рушники, гребні, серпи, кочерга, різної форми глечики. Більшу частину – займає піч з лежанкою. Завдяки бібліотечним заходам, що відбувались у світлиці, їх учасники дізнавались про призначення старовинних ужиткових речей, в які ігри грались прабабусі та прадідусі, як вони працювали і відпочивали на свята: Великдень, Масляну, Івана-Купала, Різдво, а також – символами українського народу: калину, вербу, криницю, сорочку, вишиті рушники.

У бібліотеках впроваджувались *заходи з питань екологічного виховання*. Перш за все, наочні – *книжково-ілюстративні виставки*: «Люди, збережемо довкілля!», «Краса Землі – краса життя», «Природа – наша мати, треба її оберігати», «Трагедія нашої епохи» до вшанування роковин Чорнобиля (**МБ №1**); *інтелектуальна гра* «Серце Землі у наших долонях»; *весняне свято* «Птахи прилетіли»; *віртуальна вікторина* «Птахи Кіровоградщини»; *вечір-реквієм* «Чорнобиль – біль України» (**Помічнянська СБ**).

Зацікавити дитину *читати влітку*, іноді, непросто. Задля цього бібліотекарі використовували не лише різні форми заходів, а й займались відповідним облаштуванням бібліотечного простору. Так, у **МБ №1** оформили *ігрову зону* «Веселися, грай, книжки читай» для учнів молодшої та середньої ланки; *книжкову виставку* «Читай! Насолоджуйся! Розповідай друзям!»; провели: *літературне бюро* «Книжку влітку прочитай – бали в школі заробляй»; *свято казки* «До Казки на гостини» з бібліотечними гуртківцями «Юна Берегиня» для вихованців оздоровчого табору «Барвінок» ЗШ №3; *гру-конкурс* «Кожен, друзі, з вас артист, до мистецтва має хист» та інші.

Читачі **Помічнянської СБ** брали участь у низці заходів за розробленою бібліотекарями літньою програмою. Це: *книжкова виставка* «Часу не гай, цікаві книги влітку читай»; *літературні посиденьки на свіжому повітрі біля бібліотеки* «Літо на казковій галявині»; *конкурс* «Інсценізація народної пісні»; *інтелектуальна гра* «Літературна риболовля», що об'єднала завзятих «рибалок», учнів 3-4-х класів, які за допомогою вудочки з магнітом «ловили питання-рибку»; *конкурси-вікторини* «У гостях у казки», «Відгадай загадку», «Казкова естафета» тощо. Прищепленню читання сприяли й відзначення ювілейних дат видатних майстрів слова та реклама бібліотечних закладів. Так, у бібліотеках були створені: *книжкові виставки* «Письменники-ювіляри»; «Ювілейна планета»; «Вчитель радості й добра»

до 100-річчя з дня народження В. Сухомлинського; «Книжковий дім – бібліотека»; фотостенди «Батько українського театру» до ювілею М. Кропивницького та «Наші зірочки – найкращі читачі бібліотеки»; відбулась акція «Подаруй бібліотеці книжку» (**Помічнянська СБ**); книжкова виставка «Тарас Шевченко живе і промовляє»; «Каскад читацьких емоцій»; біблію свято «Цей дивний світ – бібліотека» (**МБ №1**).

Багато уваги приділялось дозвіллю сімей, перш за все, завдяки – виставкам, а саме: – Літературній – з поробками дітей «На дозвіллі», – хіт «Новинки – тобі в торбинку», – порада «Сімейна гармонія – баланс почуттів та розуму»; а також, конкурсно-розважальним програмам: «Зустріч Старого Нового року», «Ідеальні батьки»; сімейний вечір «Жінка одвічна загадка природи», де діти розповідали вірші, присвячені мамам, бабусям, сестричкам та виконували пісні з учасниками художньої самодіяльності сільського клубу; конкурс на кращу Валентинку; гумористичний калейдоскоп «Пательня шкварок» з конкурсами у різних літературних жанрах – поезія, байка, гумореска, анекдот, частівка, смішинка; (**Помічнянська СБ**); родинне свято «Мамо, вічна, кохана»; конкурси дитячих малюнків «Без сім'ї – немає щастя» та «Я маю книгу: мій улюблений літературний герой» (**МБ №1**).

Із задоволенням діти відвідували бібліотечні читацькі об'єднання. Так, декілька років, при **МБ №1** успішно діє гурток «Юна Берегиня», засідання якого велися двічі на місяць. 16 дітей, учнів 3 - 8-х класів, об'єднувало бажання спілкуватися та навчитися власноруч творити прекрасне на заняттях: «Чарівний бісер та вироби з нього», «В'язання іграшок амігурумі гачком», «Українська іграшка-мотанка і оберег», «Виготовлення 3D новорічної листівки «Ялинка», «Паперопластика та витинанки». Також, у бібліотеці постійно діяли виставки поробок та стенд змінних експозицій «Малюють наші читачі». Члени гуртка «Книжкова лікарня» **Помічнянської СБ** зробили подарунок своїм одноліткам та улюбленій бібліотеці – відремонтували більше 30-ти книжок та організували виставку відремонтованих книг «Вдячні книги».

Компаніївський район, Компаніївська ОТГ

Тема «популяризація книги і бібліотеки» займала чільне місце у роботі бібліотек, а саме: екскурсії «Чарівна оселя книжок» та «В дім наш приходь, друзів приводь»; бібліоподорож «Чудова країна бібліотека», казкові перегони «Увімкни казку»; подорожі дитячими енциклопедіями «Хочемо все на світі знати»; читацька естафета «Прочитав сам, порадь однокласникам»; поетичний вернісаж «Віршів Віночок від Тараса»; голосні читання «Ці казки – скарбниця людської душі» до 100-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського; віртуальна подорож «Будьмо знайомі, Європа»; книжкова виставка «Калейдоскоп творчості Г. Гейне, Й. Гете, братів Грім»; вікторина «Європа і Ти»; віртуальні екскурсії «Містами Німеччини»; програма «Літо книгою зігріте», у рамках яких організовувались – бібліоквест «Сторінками чарівних казок», свято «Країна дитячих мрій», літній бум «Місце зустрічі – країна дитинства», бібліотечні посиденьки «Кожен день – це відкриття», музична вікторина «Казку швидше ти впізнав, всіх героїв відгадав» (**Живанівська СБ**); книжково-ілюстративна виставка «Книга з друку – читачеві в руку»; літературні – уїкенд «Казковими слідами Корнія Чуковського»; – піжмурки «Були собі...» та – мандрівка «Подорожуємо до фентезі»; флешмоб «Читання – ось найкраще навчання», учасники якого пройшли вулицями села із листівками-запрошеннями до бібліотеки; програма «Літо. Книга. Творчість» з книжковим коктейлем «Книга + Діти = не нудне Літо»; презентація виставки «З книгою канікули, сумувати ніколи»; конкурс «Супер читач літа 2018 року»; гра-вікторина «Місце зустрічі – острів Всезнайки»; інтелектуальна гра «Читай, думай, грай»; свято морозива «Заморожене диво» (**Голубієвицька СБ**).

Заходи патріотичної тематики особливо простежувались у заходах **Живанівської СБ**: історичний міні-екскурс «Моя Україна – Батьківщина єдина»; патріотична година «Поля боїв житами поросли»; виставка-реквієм «Герої не вмирають. А просто йдуть з Майдану в небо»; патріотичний діалог «Майдан – стан душі і поклик серця»; конкурс дитячих малюнків «З Україною в серці»; свято «Мово українська, гордість моя!»; народознавча мазайка «Традиції святкування зимових свят»; акція «З вишиванкою в серці»; виставки – вишиванок майстринь села «Вишивка – національна святиня» та виробів декоративно-ужиткового мистецтва «Творіння рук жіночих».

Читачі цієї ж СБ брали участь у циклі заходів до Всеукраїнського тижня права: книжкова виставка «На паралельних дорогах прав та обов'язків»; «Мандрівка у країну «Правдилю» з незвичайним садом, де росте особлива «Квітка щастя», на пелюстках якої записані права дитини; гра «Правознавчий калейдоскоп» з «Поштою казкових героїв», вікториною та поясненням статей Конвенції ООН про права дитини.

Також, юних відвідувачів, від дошкільнят до старшокласників, зацікавили заходи еколого-валеологічного спрямування, на яких йшлося про переваги правильного поводження з природою, здорового способу життя, дбайливого ставлення до свого здоров'я та оточуючих. Серед таких: екологічна експедиція «Таємничими стежками» про рослинний та тваринний світ планети Земля; гра «Справжній мисливець»; шок-урок «Знай більше – будь в безпеці» з виставкою-застереженням «СНІД: корисні поради від А до Я» та виконанням ситуаційних вправ; інформаційний коктейль «Ти палиш, а світ задихається»; свято «Подорож до країни Здоров'я» (**Живанівська СБ**); дискусійні гойдалки «Від хвилиного задоволення до трагедії життя» із завідуючою місцевою амбулаторією О. Дмитренко; пізнавальне застілля «Здоров'я – чисте джерело» з оглядом тематичних книжок (**Голубієвицька СБ**).

Засідання клубів народознавчо-краєзнавчого спрямування – «Для тих, хто любить рідний край» (Живанівська СБ), «З народної криниці» (Голубієвицька СБ) – сприяли пошуковій роботі та розширенню знань юних з історії звичаїв і традицій краю, про місцевих літераторів: експрес-подорож в історію народознавства «Лиш те в народі буде жити, що серце серцю передасть», слайд-подорож «Мальовничими стежками Компаніївщини», лото-вікторина «Чи знаєте ви рідний край?», презентація книги поетів-земляків «Вільним птахом лине», бесіда «Зелені свята – мозаїка народних звичаїв», «Грудневі вечорниці, дівочі таємниці...» (Живанівська СБ); етнографічна година «Карнавал зимових свят», народознавчий етюд «Весняні свята в гостях у нас», зустріч з місцевими майстринями-вишивальницями «Рушник, що вміє промовляти», фольклорні посиденьки «Ой, Андрію, дай нам надію» (Голубієвицька СБ).

Кропивницький район, Катеринівська ОТГ

Захід «Писанкові барви», проведений спільно Катеринівською СБ та місцевим СБК, був насиченим, цікавим, повчальним. Присутнім розповіли про традиції та символіку писанок, презентували книгу «Свята, традиції і звичаї українського народу» (із серії «Світ навколо тебе»), вчили створенню великодніх листівок-вигинанок, грали в ігри, співали великодні пісні, читали вірші. Під час години спілкування «Цей чарівний світ казок» діти дізнались не лише про значення цього літературного жанру в житті людини, а й про класифікацію казок, залюбки взяли участь у вікторині «Відгадай казку», цитували фрагменти з творів, що подобаються, а насамкінець заходу відбулась презентація книги «Казки Лірника Сашка». Літературна мандрівка «До Школи під Голубим Небом» повела дітей у світ чудових оповідань видатного педагога В. Сухомлинського. Доповненням до заходу була інсценізація казки «Флейта і вітер», обговорення творів з бібліотекарем, шкільним психологом та виклад прочитаного через малюнок.

Обознівська СБ провела екологічну годину «Збережемо життя і красу на Землі», мета якої – знайомство дітей з ботанічною пам'яткою природи місцевого значення «Польовий садок» та розширення знань про рослинний і тваринний світ з Червоної книги. Також, відбулась презентація книг З. Мензатюк «Український квітник» та О. Грущинської «Сторінками Червоної книги». На захід були запрошені голова ГО «Інститут республіка» С. Міценко, вчитель трудового навчання О. Безпека.

Бібліотекарка Олексіївської СБ розробила і оформила неординарні краєзнавчо-народознавчі виставки-інсталяції «У звичаях, традиціях народу ти душу свого краю впізнавай» та «Розповідає старе фото» про мешканців села. Відвідувачі мали можливість переглянути фольклорно-етнографічні та краєзнавчі матеріали, старовинні предмети побуту, вишиванки, одяг, унікальні роботи з бісеру та різьби по дереву. Завдяки проведенню конкурсів, турнірів «Золота криниця мудрості» на краще знання народних прислів'їв, старовинних мовних фраз, для читачів відкрились унікальні лексичні багатства місцевого діалекту.

Кропивницький район, Соколівська ОТГ

Серед цікавих заходів: екскурс в історію до річниці Батуринської трагедії, з тематичною бесідою, відео «Віртуальна екскурсія до Батурина» та презентацією книжки «Іван Мазепа і я»; конкурс «Намалюю прапор своїми рученятами» за допомогою відтиску дитячих долоньок, з підписом кожної (Назарівська СБ); інформаційна мозаїка «Енциклопедія – скарбниця знань» про роль і значення довідкової літератури (Карлівська СБ); вікторина «Казковий ерудит» (Черняхівська СБ); читання в голос казок «Краса Землі моєї – діти» для вихованців дитячого садка (Соколівська ЦСБ); літня альтанка з книгою «Там, де живе книга» з конкурсами і вікторинами (Новопавлівська СБ).

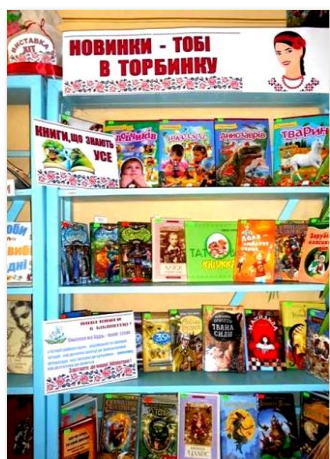
Новоукраїнський район, Ганнівська ОТГ

Тут приверталась увага користувачів до книжкових виставок «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття», «Великий мрійник» до 190-ї річниці з дня народження Ж. Верна з міні-вікториною (Шишкінська СБ); «Обереги української родини», виставка малюнків за творами Шевченка місцевого жителя Ю.Тарана (Григорівська СБ). Читачів старшого шкільного віку Ганнівської СБ особливо зацікавила книжкова виставка «Українська Кармен. Наталена Королева» про письменницю українсько-іспанського-польсько-литовського походження з бесідою про її родину, дитинство, юність та початок творчого шляху, про незвичайну, захоплюючу й тривожну долю, подій в якій цілком вистачило б на десяток біографій. Також, відвідувачі різного віку брали участь у заходах, присвячених Т. Г. Шевченку, зокрема, у літературній годині «Шевченкове слово в віках не старіє», а вихованці дитячого садка – поетичному ранку. Сподобався дітям і майстер-клас з виготовлення валентинок

Фото
**«Спектр масових заходів для користувачів-дітей
у сільських бібліотеках у 2018 році»**

Гурток «Книжкова лікарня»

Книжкові виставки

«Новинки – тобі в торбинку»

«Українська книга – оберіг нації»

«На дозвіллі»

Помічнянська СБ, Помічнянська ОТГ

«Захід про українську мову»

Бліц-інформація «Біль Чорнобиля»

Приютівська СБ

Рівнянська СБД

Новоукраїнський район

«День відкритих дверей»
Червоноверська СБФ

«Ранець-читанець»
Полтавська СБФ

Книжкові виставки «Мова – ДНК нації»

Мар'ївська СБФ
Компаніївська РЦБС

«Стіна здоров'я»

«Майстер-клас до Великодня»
Міська бібліотека
Бобринецька ОТГ

«Виставка вишиванок майстринь села»
Живанівська СБ
Компаніївська ОТГ

«Мандрівка в королівство української мови»
Дитячий відділ Аджамської СБ № 2

«Прапор з долоньок»

Назарівська СБ, Соколівська ОТГ

Літературна мандрівка
 «Школа під голубим небом»

Катеринівська СБ Катеринівська ОТГ

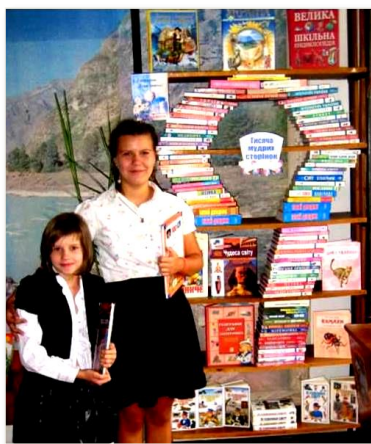
Кропивницький район

Вистава «Ріпка»
Клинівська СБ
Голованівський район

Шевченківські читання
Григорівська СБ
Світловодський район

Виставка-інсталяція «1000 мудрих сторінок»

**Дитячий відділ
Онуфріївської РБ**

Буклет
«Живописна, музична та театральна Мар'янівка»

**Мар'янівська СБ
Бобринецький район**

Свято «Хай дитинство буде щасливим!»

**Цвітненська СБ
Олександрівський район**

Експерсія «Дуби – живі свідки історії»

Капелюшна вечірка «Вся справа – в капелюсі!»

Добронадіївська СБФ

Олександрівська РЦБС

«Кавунова вечірка»

Дитячий відділ Олександрівської ЦРБ

«Майстер-класи з розпису писанки»
Злинська СБ

Книжкова виставка-інсталяція
«Чим хата багата»
дитячий відділ Маловисківської РБ

Літературна година-портрет
«Марко Кропивницький – драматург, актор, режисер»

Книжкова виставка «Це моя і твоя Україна»

Книжкова виставка-вернісаж «Великдень в кольорах і фарбах»
дитячий відділ Маловисківської РБ
Маловисківський район

Видавець:

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей
ім. Т. Г. Шевченка

Вул. Шевченка, 5

М. Кропивницький

25006

Телефон/факс: (0522) 32 – 15 – 26

<http://librarychl.kr.ua>

E-mail: 02219398@mail.gov.ua